

Asemakaavoitus / VKA, LLÖ

Asemakaavamuutosehdotus nro **002410 / Saagatie** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 4.11. – 3.12.2020. Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.9.2020 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 10 ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 VANTAAN ENERGIA OY VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY	Sähköverkko: Suunnittelualueella ei ole entuudestaan sähkön jakeluverkkoa. Lähin sähköistetty kiinteistö on Saagatie 11. Maakaapeliverkko rakennetaan alueen rakentuessa Saagatien suuntaisesti alueelle liittymäkokotarpeiden mukaan. Kaukolämpöverkko: ei huomautettavaa.	-
NRO 2 UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS	Tehdyn selvityksen mukaan asemakaava-alueella on runsaasti lahkaviosammalen itujuvärsyryhmiä. Kaavaselostuksessa on tarpeen arvioida, olisivatko lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset merkittäviä, ja onko luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittama yleispoikkeaminen tässä tapauksessa mahdollista.	Asemakaavaselostuksen kappaletta 4.4.2, ”Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön”, täydennettiin esitetyllä arvioinnilla yleispoikkeaman perusteista.
NRO 3 SUOMEN LUONNONSUOJELULIIITTO	Kuluneisuutta eli virkistyskäytön ja ulkoilun väijäämättömiä jälkiä ei ole syytä lahkaviosammal- ja linnustselvityksen tapaan nähdä pelkästään alueen luontoarvoja vähentävänä tekijänä, osaltaan ilmiö kertoo myös alueen metsien tärkeydestä ihmisille.	Vaikka käyttö kertookin virkistysarvoista, se vähentää alueen sopivuutta esim. linnustoille. Kaavatyön yhteydessä on otettu virkistysarvot huomioon mm. säilyttämällä kaava-alueen rajoilla kulkevat ulkoilureitit mahdollisimman vehreinä.

	<p>Luontoselvityksiä on referoitu hieman yksipuolisesti kaavan esittelysivuilla sekä kaava-aineiston videoesittelyssä.</p> <p>Linnustoselvityksessä käytetty metodi on sellainen, että sen pohjalta ei voi riittävän luotettavasti arvioida etteikö alueella voisi olla merkitystä alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien (eli suojelutoimia vaativien) metsälintujen kannalta.</p> <p>Lahokaviosammalen kasvupaikkahavaintojen huomattavan kokonaismäärän voi katsoa indikoivan niin kaava-alueen kuin laajemmin tarkastellen Nissaksenpuisto-Saagapuiston potentiaalia vanhempia lahopuita ja läpilahoja kantoja hyödyntävän lahottajalajiston kannalta.</p> <p>Vantaan kaupungin teettämät, aikanaan hyvin perustellut lahokaviosammalselvitykset ovat selkeästi osoittaneet sen, että tämä yksi sammallaji on Vantaalla melko yleinen ja monilla alueilla myös runsas. Sen suojelutaso lienee suotuisa. Esitämmekin, että Vantaa lakkaa 2021 tuhlaamasta</p>	<p>Kaavaselostuksen ja kaavan esittelysivun tietoja päivitettiin. Videoesitys tehtiin nähtävilläoloo varten, eikä sitä enää päivitetty.</p> <p>Linnustoselvityksen perusteella on tunnistettu tekijöitä, jotka jo nykyisellään heikentävät alueen linnustoarvoja. Näiden tekijöiden perusteella voidaan pitää epätodennäköisenä, että alueella olisi merkitystä myöskään alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien metsälintujen kannalta. Näin ollen selvitys on riittävä. Ei tarkistuksia.</p> <p>Valtaosa Saagapuiston-Nissaksenpuiston alueesta säilyy viheralueina ja lahottajalajeille sopivia lahopuustoisia alueita säilyy riittävästi. Ei tarkistuksia.</p> <p>Vantaan kaavoitustöissä korostetaan luontotyyppiselvityksiä ja niiden tekoa, eikä käytäntönä ole teettää kaavakohtaisia lahokaviosammalselvityksiä. Tämän kaavan osalta selvitys teetettiin, koska Saagapuiston alueella oli lajin potentiaalisia</p>
--	--	--

	<p>luontoselvityksiin liittyviä rajallisia resursseja tämän yhden lajin jatkoselvityksiin.</p> <p>Melko vähäisen hyödyn tuottava rakentamishanke tuhoaa osan paikallisesti erittäin arvokkaasta luontoalueesta sekä vaurioittaa vääjäämättä myös kaava-alueen länsiosan luonnonsuojelullisesti arvokkaan korven vesitaloutta. Nykyisen suositun virkistysalueen supistuminen lisää myös virkistyskäytön negatiivista vaikutusta säilyvissä metsissä. Esitämmekin rakentamishankkeesta luopumista.</p>	<p>alueita, joista ei ollut tarkempaa tietoa. Ei tarkistuksia.</p> <p>Asemakaavamuutoksen haittavaikutusten luonnonympäristölle ei ole katsottu olevan niin suuria, että ne estäisivät rakentamisen alueella. Kaavamuutos parantaa suojelutilannetta voimassa olevaan kaavaan verrattuna. Rakentamisen negatiivisia vaikutuksia luonnonympäristölle on pyritty vähentämään kaavamääräyksillä ja osoittamalla osia kaava-alueesta viheralueiksi. Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä, minkä ansiosta rakentamisen vaikutukset ympäröivien alueiden vesitalouteen jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Ei tarkistuksia.</p>
<p>NRO 4 FINGRID OYJ</p>	<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p>-</p>
<p>NRO 5 HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT</p>	<p>Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä Saagatiellä sijaitsee vesijohto 225 M, jätevesiviemäri 250 M ja hulevesiviemäri 300 B, joihin osa uudesta asuinalueesta on liitettävissä. Uutta yleistä vesihuoltoverkostoa tarvitaan noin 40 metriä, kauimmaksi nykyisestä verkostosta sijoittuvan rivitalotontin liittymisen mahdollistamiseksi. Suunnittelualueella ei ole tarvetta johtosirroille.</p>	<p>-</p>

NRO 1

Vantaan Energia Oy, Vantaan Energia sähköverkot Oy, 2.12.2020

Lausunto:**Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteen 1 mukaisesti.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Suunnittelualueella ei ole entuudestaan sähkön jakeluverkkoa. Lähin sähköistetty kiinteistö on Saagatie 11. Maakaapeliverkko rakennetaan alueen rakentuessa Saagatien suuntaisesti alueelle liittymäkokotarpeiden mukaan.

Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Ei huomautettavaa.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 2

Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 3.12.2020

Lausunto:**Yhdyskuntarakenne**

Asemakaavamuutos tarkoittaa oikeusvaikutteisen yleiskaavan ratkaisua. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi.

Luontoarvot

Lahokaviosammal on uhanalainen, rauhoitettu ja erityisesti suojeltavaksi määritelty laji, ja lisäksi se sisältyy Luontodirektiivin liitteeseen II. Luonnonsuojelulain 48§:n mukaan rauhoitettu laji ei estä alueen käyttämistä maa- ja metsätalouteen tai rakennustoimintaan, jolloin on kuitenkin vältettävä vahingoittamista rauhoitettuja lajeja, jos se on mahdollista ilman merkittäviä lisäkustannuksia. Tehdyn selvityksen mukaan asemakaava-alueella on runsaasti lahokaviosammalen itujyväryhmiä. Kaavaselostuksessa on tarpeen arvioida, olisivatko lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset merkittäviä, ja onko luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittama yleispoikkeaminen tässä tapauksessa mahdollista.

Vastine:

Lahokaviosammal selvityksen havainnot itujyväryhmistä sijoittuvat melko tasaisesti kaava-alueelle. Näin ollen lajin suojelu kaava-alueella edellyttäisi alueen jättämistä rakentamatta, mistä seuraisi kaupungille huomattavia taloudellisia menetyksiä saamatta jäävien tonttien myyntitulojen vuoksi. Lajin säilyttämisen aiheuttamat lisäkustannukset ovat näin ollen merkittäviä, mikä mahdollistaa luonnonsuojelulain 48§:n tarkoittaman yleispoikkeaman suojelusta. On myös huomionarvoista, että Vantaan yleiskaava 2020:ssa maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavan rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammal esiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla. Asemakaava-alue sisältyy yleiskaava 2020:n rakennettaviksi osoitettuihin alueisiin. Asemakaavamuutoksen voidaan myös katsoa parantavan suojelutilannetta voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna.

Tarkistukset:

Kaavaselostuksen vaikutusten arviointeihin täydennettiin vastineen mukaiset perustelut.

NRO 3

Suomen Luonnonsuojeluliitto, 3.12.2020

Lausunto:**Hankealueen merkityksestä**

Itä-Hakkilan, Nissaksen, Hakunilan ja Kaskelan väliin jäävä Nissaksenpuisto-Saagapuiston metsäalue on tällä hetkellä metsien osalta huomattavan yhtenäinen ja laaja (noin 30 ha). Alueen arvoa luonnon ja virkistyskäytön kannalta lisää se, että se on kytkeytynyt pohjoiskoillisessa Itä-Hakkilan puronvarren virkistysalueisiin ja luoteessa Liinapelto-Ruukinpyörän viheralueisiin.

Nissaksenpuisto-Saagapuiston merkitys laajan alueen tärkeimpänä metsäisenä luontoviheralueena näkyy ulkoilureiteillä ja metsäpoluilla liikkuvien ihmisten lisäksi reittien ulkopuolisten metsien osittaisena kuluneisuutena. Kuluneisuutta eli virkistyskäytön ja ulkoilun vääjämättömiä jälkiä ei ole kuitenkaan syytä lahokaviosammal- ja linnustoselvityksen tapaan nähdä pelkästään alueen luontoarvoja vähentävänä tekijänä, osaltaan ilmiö kertoo myös alueen metsien tärkeydestä ihmisille.

Saagatien kaava-alue on elimellinen osa Nissaksenpuisto-Saagapuiston kokonaisuutta, joten kaavan vaikutuksia on syytä tarkastella ja arvioida riittävän laaja-alaisesti.

Luontoarvojen selvittämisestä ja johtopäätöksistä

Vantaan kaupunki ansaitsee kiitoksen siitä, että hankealueella on teetetty osana kaavoitusta kaksi varsinaista luontoselvitystä (metsä- ja luontotyyppiarvot sekä lahokaviosammal). Lisäksi on teetetty hieman ylimalkainen linnustoselvitys.

Kiitoksen ansaitsee myös se, että tehdyt selvitykset ovat osallisten nähtävillä osana kaava-aineistoa eikä niitä tarvitse erikseen pyydellä virkamiehiltä. Asemakaavakohtaiset täsmäselvitykset sekä aineistojen liittäminen osaksi nähtävilläoloaineistoa leviää toivottavasti peruskäytännöksi.

Nuhteita kaupunki ansaitsee sen sijaan selvitysten hieman yksipuolisesta referoinnista kaavan esittelysivuilla sekä kaava-aineiston videoesittelyssä. Metsä- ja luontotyyppiarvojen kannalta keskeisen selvityksen (Savola 2019) tärkeimmät aluekokonaisuuden kokonaisarvoa sekä METSO-arvoja koskevat johtopäätökset on jätetty mainitsematta. Sen sijaan on nostettu esille se, että selvityksessä ei löydetty kaava-alueelta luonnonsuojelulain 29 § perusteella säilytettäviä luontotyypejä, vesilain 11 § mukaan suojeltuja luontotyypejä, metsälain 10 § mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai muita lain perusteella suojeltavia kasvi- tai eliölajeja. Olennaista lienee se mitä arvoja alueelta on havaittu, mitä vaikutuksia kaavavaihtelulla maankäytöllä on kyseisiin arvoihin. Luontovaikutusten referoinnissa on myös tärkeää tunnistaa se mitä on selvitetty ja mitä ei ole selvitetty. Lajistoselvitysten osalta kaava-alueelta on selvitetty kunnolla vain yhden sammallajin esiintyminen. Linnustonkin osalta tiedot on koottu yhden keskikesän aamun (tai aamupäivän) kertakäynniltä.

On pakko siteerata metsä- ja luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) johtopäätösoosan keskeisiä havaintoja hankealueen olennaisimpien luontovaikutusten osalta (**tummennus** lausunnon tekijän):

Aluekokonaisuutta on syytä pinta-alan, yhtenäisyyden ja sijainnin takia pitää paikallisesti erittäin merkittävänä luonnon ydinalueena. Selvitysalue on lisäksi luontotyyppinäkökulmasta tarkasteltuna monipuolinen alue, jolla on merkitystä kangasmetsien, lehtojen, korpi- ja rämesoiden, kallioiden sekä noro- ja puroluonnon suojelulle. Selvitysalueella on myös laajempia osa-alueita sekä pienkohteita (kartta 2, s. 11), joilla on yksilöitävissä olevaa merkitystä uhanalaistuneiden tai harvinaisten luontotyyppien ja elinympäristöjen kannalta.

Alueen merkittävin luontoarvokeskittymä on selvitysalueen länsi- ja keskiosaan sijoittuva Nissaksenpuisto-Kirkkokasken osa-alue. Tämä noin 8 ha laajuinen alue sisältää merkittäviä METSO-arvoja omaavia kangasmetsiä ja turvekankaita sekä jonkin verran arvokkaita lehtoja, korpia ja kalliometsiä. Lisäksi alueella on jonkin verran pienvesien suojeluarvoa. Osa-alueetta voi pelkän luontotyyppipohjaisen arvottamisen näkökulmasta pitää paikallisesti erittäin merkittävänä. Lajistoperusteiset lisäselvitykset mm. lahokaviosammalen ja kääväkkäiden osalta saattaisivat nostaa alueen merkityksen maakunnalliseksi (Uudenmaan liitto 2012).

Saagatien käänköpaikan länsipuolisen alueen ottaminen rakennuskäyttöön heikentäisi olennaisesti kyseisen arvokkaan luontoalueen suojeluarvoja. Rakentaminen pienentäisi arvokkaan alueen kokonaispinta-alaa, hävittäisi jo nyt lahoppuustoisia turvekankaita sekä vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Rakentaminen vähentäisi olennaisesti myös lahokaviosammalle potentiaalisesti soveltuvien metsien määrää selvitysalueella.

Luontoselvityksen havaintojen perusteella on syytä suositella voimakkaasti Saagatien länsipuolisesta rakentamiskaavailusta luopumista. Mikäli hanketta jatketaan, on hankealueella sen korkean lahokaviosammalpotentiaalin takia syytä teettää lajin mahdollisten esiintymien ammattimainen selvitys

Linnustonselvityksestä

Alueella tehty linnustohavainnointi on tehty yhdellä käynnillä ja vieläpä niinkin myöhään kuin 19.6. Lisäksi havainnointi on tehty päivän viimeisenä kohteena useiden havaintoalueiden jälkeen, jolloin epäselväksi jäävä havainnointiajankohta tuskin on ollut enää optimaalinen edes 19.6 havainnoinnin kannalta. Edellä mainittujen syiden perusteella sinänsä ansiokasta tiedoksiantoa ei ole syytä kutsua linnustonselvitykseksi. Käytetty metodi on joka tapauksessa sellainen, että sen pohjalta ei voi riittävän luotettavasti arvioida etteikö alueella voisi olla merkitystä alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien (eli suojelutoimia vaativien) metsälintujen kannalta.

Lahokaviosammalselvityksestä

Nissaksenpuisto-Saagapuiston laajalla viheralueella on tehty ilmeisen asiantunteva lahokaviosammalselvitys. Selvityksestä voi tehdä mm. sen johtopäätöksen, että aluekokonaisuuden metsät tarjoavat ko. lajille runsaasti kasvupaikkoja ja merkittävä osa niistä osuu kaavan rakentamisvarauksille. Kasvupaikkahavaintojen huomattavan kokonaisuuden voi katsoa osaltaan indikoivan niin kaava-alueen kuin laajemmin tarkastellen Nissaksenpuisto-Saagapuiston potentiaalia vanhempia lahoppuita ja läpilahoja kantoja hyödyntävän lahottajalajiston kannalta.

Lahokaviosammal-selvityksessä todetaan se, että Saagatien kaava-alueen esiintymien hävittäminen ei todennäköisesti vaaranna lajin säilymistä alueella. Tämä hankemyönteinen johtopäätös plagioi saman konsulttifirman ns. lahokaviosammalen suojelusuunnitelmassa tekemiä johtopäätöksiä, joiden turvin Vantaan kaavoittajat katsovat käytännössä minkä tahansa lajin ydinalueen hävittämisen lailliseksi, koska esiintymiä säilyy joka tapauksessa niin paljon. Ilmiö näkyy erityisesti Kivistön alueella, mutta on leviämässä myös muualle.

Vantaan kaupungin teettämät, aikanaan hyvin perustellut lahokaviosammalselvitykset ovat selkeästi osoittaneet sen, että tämä yksi sammallaji on Vantaalla melko yleinen ja monilla alueilla myös runsas. Sen suojelutaso lienee suotuista, joten lajin erityishuomiointiin kaavojen luontoselvityksissä ei 2020-luvulla enää ole sellaisia erityisperusteita kuin vielä 2017-2019 ajateltiin olevan.

Esitämmekin, että Vantaa lakkaa 2021 tuhlaamasta luontoselvityksiin liittyviä rajallisia resursseja tämän yhden lajin jatkoselvityksiin, Resursseja on sen sijaan syytä suunnata

varsinaisia suojelutoimia vaativien taantuvien ja uhanalaisten luontotyyppien ja lajien parempaan selvittämiseen. Olennaista on tunnistaa ja turvata jatkossa aikaisempaa kattavammin myös Vantaan 2020-luvun oloissa tärkeät paikallisesti arvokkaat, paikallisesti erittäin arvokkaat ja maakunnallisesti arvokkaat luontokohteet.

Yhdistyksen suhtautuminen kaavaehdotuksen maankäyttöön

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys pitää esitettyä rakentamista Saagatien länsipuolelle Nissaksenpuisto-Saagapuiston metsäisen luonto- ja viheralueen kannalta haitallisena ja valitettavana. Melko vähäisen hyödyn tuottava rakentamishanke tuhoaa osan paikallisesti erittäin arvokkaasta luontoalueesta sekä vaurioittaa vääjäämättä myös kaava-alueen länsiosan luonnonsuojellisesti arvokkaan korven vesitaloutta. Nykyisen suositun virkistysalueen supistuminen lisää myös virkistyskäytön negatiivista vaikutusta säilyvissä metsissä. Esitämmekin rakentamishankkeesta luopumista.

Vastine:

Vaikka kaava-alueen käytöstä johtuva kuluneisuus kertoo virkistysarvoista, se vähentää alueen luonnonsuojellisia arvoja ja esim. sopivuutta linnustoille. Kaavatyön yhteydessä otettu virkistysarvot huomioon mm. säilyttämällä kaava-alueen rajoilla kulkevat ulkoilureitit mahdollisimman vehreinä.

Kaavan selvitykset teetettiin laajalta alueelta, jolloin voitiin saada käsitys kaava-alueen ja sitä ympäröivän alueen luontoarvoista. Savolan (2019) selvityksen päätarkoitus oli selvittää luontotyytit. Lahokaviosammal selvitettiin, koska alueella oli tiedossa potentiaalisia kohteita ja tieto lajista antaa lisätietoa myös yleisesti alueen luontoarvoista. Vastaavasti myös linnuston suppeallakin selvityksellä saatiin käsitystä kaava-alueen ja sitä laajemman alueen merkityksestä linnustolle. Kun selvitettiin luontoarvoja kaava-aluetta laajemmin, voidaan suhteuttaa rakentamiselle menetettävän alueen merkitystä koko alueen luontoarvoihin.

Kaavaselostuksessa on korostettu kaava-alueelta ja sen lähiympäristöstä tunnistettuja luontoarvoja, joihin rakentaminen voi vaikuttaa. Osaa luontotyyppiselvityksen johtopäätöksistä ei nostettu esiin, koska ne koskivat selkeästi kaavan vaikutusalueen ulkopuolelle jääviä luontoarvoja. Esimerkiksi lausunnessakin lainattu kohta ”Aluekokonaisuutta on syytä pinta-alan, yhtenäisyyden ja sijainnin takia pitää paikallisesti erittäin merkittävänä luonnon ydinalueena.” koskee koko selvitysalueita, eli Saagapuiston, Nissaksenpuiston ja Kirkkokasken muodostamaa aluekokonaisuutta. Kokonaisuuden luontoarvot olivat myös METSO-kriteereillä tarkasteltuina hyviä. Valtaosa aluekokonaisuuden luontoarvoista on turvattu voimassa olevassa yleiskaavassa ja niiden asema korostuu entisestään yleiskaava 2020:ssa.

Luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) osalta rakentamisen vaikutusten on tulkittu koskevan aluetta 1, eli Nissaksenpuiston-Kirkkokasken kokonaisuutta, joka on selvityksessä luokiteltu paikallisesti arvokkaaksi. Selvityksen mukaan kaava-alue on olennainen osa tätä kokonaisuutta. Kaavan vaikutukset painottuvat erityisesti Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen eteläosaan, eli kaava-alueelle ja sen läheisyyteen. Esimerkiksi luontotyyppiselvityksessä esiin nostetut luontoyhteydet ympäröiville alueille kulkevat Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen pohjoisosassa, selkeästi erillään kaava-alueesta, eikä kaava-alueen rakentamisen näin ollen voida katsoa uhkaavan niiden säilymistä. Kuten ylläolevassa lausunnessakin todetaan, luontotyyppiselvityksen mukaan kaava-alueen rakentaminen pienentäisi Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen kokonaispinta-alaa ja hävittäisi jo nyt lahoppuustoisia turvekankaita. Rakentaminen vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti myös Nissaksenpuiston keskiosan säilyneen metsäkortekorven säilymiseen. Nämä huomiot on toistettu asemakaavaselostuksessa. Kaava-alueen osuus Nissaksenpuiston-

Kirkkokasken kokonaispinta-alasta on kuitenkin noin 20 % ja osia kaava-alueen reunoista muutetaan viheralueeksi. Vaikka osa arvokkaasta alueesta menetetäänkin, niin valtaosa siitä säilyy. Lisäksi rakennettava alue sijaitsee Nissaksenpuiston-Kirkkokasken alueen laidalla, minkä ansiosta säilytettävä osa kokonaisuudesta on edelleen yhtenäinen.

Varsinaisen kaava-alueen luontoarvot liittyvät luontotyyppiselvityksen perusteella metsän vanhaan ikään. Valtaosa kaava-alueesta sijoittuu metsäkuvion 7136 alueelle, jonka kuvataan sisältävän *”ruohoturvekankaita ja lehtomaista kangasta, joiden valtapuusto muodostuu noin 60-vuotiaista kuusista sekä näiden joukossa sekapuuna kasvavista samanikäisistä koivuista ja männyistä.”* Kaavoituksen kannalta on myös olennaista, että luontotyyppikartoituksessa ei löydetty lailla suojeltuja luontotyyppisiä tai elinympäristöjä, joiden säilyttämiseen tulisi kiinnittää erityistä huomiota. Siksi tätä johtopäätöstä on korostettu.

Koska kyseessä on asemakaavamuutos, vaikutusten arviointia tulee tehdä ensisijaisesti suhteessa aiempaan, voimassa olevaan asemakaavaan. Siihen verrattuna viheralueiden määrä kasvaa. Uudessa asemakaavassa on lisäksi osoitettu säilytettäviä puita, määrätty vihertehokkuus 0,9 ja osoitettu runsaasti istutettavia alueita rakennettavien kortteleiden sisälle. Voimassa olevan asemakaavan mukaan alueelle voitaisiin toteuttaa julkisia lähipalveluita, kuten päiväkotia tai koulu. Tällöin kaava-alueen kasvillisuutta karsittaisiin laajalta alueelta, minkä lisäksi ympäristön metsään todennäköisesti kohdistuisi voimakasta kulutusta. Näin ollen asemakaava turvaa alueen luontoarvot nykytilannetta paremmin.

Kaavan esittelysivu ja videoesitys ovat tiivistelmiä, eivät kaavan asiakirjoja. Virallisen, nähtävillä olleen kaavaselostuksen *”Luontovaikutusten arviointi”* -kappaleessa on kuvattu luontotyyppiselvityksen (Savola 2019) sisältöä laajemmin, sisältäen myös lausunnossa referoidun osuuden. Arvioinnissa ei siis ole jätetty selvityksen tuloksia huomioimatta. Lausunnossa mainitut selvityksen johtopäätökset olisi kuitenkin voitu toistaa myös luontovaikutusten yhteenvedossa, esittelyvideossa ja kaavan esittelysivulla. Videoesitys tehtiin kaavan nähtävilläolua varten, joten sitä ei enää ole tarkoituksenmukaista päivittää. Esittelysivun teksti ja kaavaselostus päivitettiin.

Kuten kaavaselostuksessa todetaan, Lindblomin (2019) tiedonanto on linnustoselvityksen välikatsaus. Lopullista raporttia ei valitettavasti saatu kaavoituksen käyttöön. Kartoituskäynti on kestänyt neljä tuntia ja välikatsauksessa arvioidaan monipuolisesti alueen linnustoarvoja sekä lajihavaintojen että alueella olevien elinympäristöjen perusteella. Linnustoarvoja arvioidaan nykytilanteessa ja kaava-alueen rakentamisen jälkeen. Tiettyjen alueiden todetaan nykytilassaan olevan linnustoltaan vähemmän merkityksellisiä kuin toiset. Esimerkiksi Saagatien länsipuolella olevan aluskasvillisuudeltaan kuluneemman metsän alueen, eli kaava-alueen, ei arvioida olevan linnuston kannalta niin merkittävä kuin esimerkiksi rehevän puronotkoalueen. Alueella todetaan jo nyt olevan paljon virkistyskäyttöä, joka jo nykyisinkin vähentää alueen linnustollista merkitystä. Uusi rakentaminen lisää virkistyskäyttöä, mutta sen ei katsota olennaisesti muuttavan tilannetta. Kun otetaan huomioon tekijät, jotka jo nykyisellään heikentävät alueen linnustoarvoja, voidaan pitää epätodennäköisenä, että alueella olisi merkitystä myöskään alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien tai pääkaupunkiseudulla taantuvien metsälintujen kannalta. Näin ollen selvitys on riittävä.

Luontoselvitysten osalta kaupunki pyrkii lähtökohtaisesti kartoittamaan luontotyyppisiä yksittäisten lajien sijaan. Saagatien asemakaavan liittyen nähtiin aiheelliseksi tehdä tarkempi lahojaviosammalselvitys, koska vuoden 2019 lahojaviosammalinventoinnin perusteella oli tiedossa, että Saagapuiston alueella oli lajin

potentiaalisia alueita. Selvityksessä tarkastettiin näiden alueiden tilanne ja todettiin niistä valtaosa lahokaviosammalen ydinalueiksi. Lahokaviosammalen itiöpesäkkeet eivät kuitenkaan sijoittuneet kaava-alueelle tai sen tuntumaan ja kokonaissuojelutason alueella katsottiin olevan riittävä. Käytännöksi asemakaavakohtaiset lahokaviosammalselvitykset eivät kuitenkaan ole muodostumassa. Lahokaviosammalen ydinalueet kertovat monimuotoisesta metsäympäristöstä. Selvityksen tulosten perusteella tällaista, muillekin lahottajalajeille soveltuvaa metsää säilyy kaava-alueen ympäristössä runsaasti, vaikka kaavahanke toteutettaisiinkin.

Asemakaavamuutoksen haittavaikutusten luonnonympäristölle ei ole katsottu olevan niin suuria, että ne estäisivät rakentamisen alueella. Kaavan negatiivisia vaikutuksia luonnonympäristölle on pyritty vähentämään kaavamääräyksillä ja osoittamalla osia kaava-alueesta viheralueiksi. Kaavassa määrätään, että "Hulevesien hallinnassa tulee noudattaa Vantaan hulevesien toimintamallin periaatteita ja menetelmiä". Määräyksellä ohjataan hulevesien hallintaan tontilla sekä ohjataan hulevesien luonnonmukaiseen käsittelyyn, jolloin vaikutukset ympäröiville alueilla jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Tarkistukset:

Kaavan esittelysivulle täydennettiin luontotyyppiselvityksen johtopäätöksiä. Kaavaselostuksessa olevaan luontovaikutusten yhteenvetoon täydennettiin alueen luontoarvoihin ja niitä koskeviin kaavan vaikutuksiin liittyviä tarkennuksia.

NRO 4

Fingrid Oyj, 4.12.2020

Lausunto:

Asemakaavoitettavalla alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole kommentoitavaa.

Fingrid Oyj:n voimajohtot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

NRO 5

HSY Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut, 7.12.2020

Lausunto:

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä Saagatiellä sijaitsee v. 1993 rakennettu vesijohto 225 M, jätevesiviemäri 250 M ja hulevesiviemäri 300 B, joihin osa uudesta asuinalueesta on liitettävissä. Uutta yleistä vesihuoltoverkostoa tarvitaan kaavaselostuksessa ja esisuunnitelmassa esitetyn mukaisesti noin 40 metriä, kauimmaksi nykyisestä verkostosta sijoittuvan rivitalotontin liittymisen mahdollistamiseksi. Uuden

verkoston alustava kustannusarvio on kaavaselostuksen mukaan 30 000 € (alv %). Suunnittelualueella ei ole tarvetta johtosiirroille.

Vastine:

-

Tarkistukset:

-